

Lekcija 1: Narava duše

[Duša kot drugi kozmi ni vidik](#)

[Duša kot organizacijski, povezovalni in ohranjevalni princip](#)

[Duša kot kvaliteta](#)

[Duša kot individualnost in edinstvenost](#)

Vprašanje o naravi duše je eno ključnih za izvajanje in razumevanje skupinskega zdravljenja. Z njim so se v preteklosti ukvarjale predvsem religije. Eden najlepših svetih spisov, ki opisuje stanje zavesti duše, je Bhagavadgita. Zapisana je v obliki dialoga med Krišno, ki predstavlja zavest duše oziroma drugega vidika in Arjuno, ki predstavlja osebnost oziroma lovekov tretjega vidika.

Ponazor nam odnos med kozmičnim vidikom duše in individualiziranim mikrokozmičnim vidikom duše. Predstavlja malodane obvezno tivo za vsakega raziskovalca narave duše oziroma ezoteričnega psihologa.

Duša je del kozmičnega ustroja in nikakor ni omejena zgolj na loveka. Beseda duša ima mnogo pomenov:

- Predstavlja **drugi kozmi ni vidik**, ki ga na zahodu v krščanski kulturi poznamo kot Sina iz svete trojice Očeta, Sina in Svetega Duha, oziroma kot Kristusov Princip. Sodobno bi ta vidik poimenovali **vidik zavesti**.
- Predstavlja **graditeljski, povezovalni in oblikotvorni princip vsega stvarstva**. Duša predstavlja tisto silo, ki povezuje dele v celoto in skrbi za njihovo usklajeno delovanje. Vsaka oblika ima dušo. Narava duše določa naravo oziroma kvaliteto oblike.
- Predstavlja **kvaliteto**, ki se izraža skozi vsako obliko in ki zakriva namen njenega obstoja. Vsaka oblika (duša je namreč vedno povezana z obliko) je izraz nekega tona oziroma tonov, ki jo obarvajo. Teh osnovnih tonov je sedem, imenujemo jih **žarki**. Žarki predstavljajo sedmerico kvalitet, ki vsaka na svoj način in doprinese k zorenju duše oziroma zavesti znotraj vsake oblike.
- Predstavlja **individualnost**. Vsaka duša in posledično vsaka oblika je edinstvena. Paradoksalno je vsaka duša del ene duše. Vsi in vse smo **ena duša** in obenem nepregledno mnoštvo duš. Cilj duš, nižjih stopenj zavesti od loveške, je **individualizacija**, cilj lovekove duše je **inicijacija**, cilj duhovne duše pa **istovetnost**.
- Predstavlja **dvojnost**. Skozi vsako obliko nekaj oziroma nekdo izkuša. Duša tako ponazarja dvojnost oblike in tisto, kar uporablja obliko, da prihaja v stik z določnim okoljem. Pri loveku temeljno dvojnost predstavljata osebnost in duša. Osebnost predstavlja obliko, duša pa izkušajočega. Oba dejavnika temeljne dvojnosti pa sta ravno tako dvojnata. Osebnost lahko razdelimo na dvojnost fizičnega telesa in

duševnosti, ki predstavlja lovekovo vitalno, ustveno in mentalno naravo. Dušo pa ravno tako razdelimo na telo duše oziroma egoi no telo in duhovno dušo, ki je nosilec treh principov: uma, ljubezni-modrosti in volje.

To so temeljna izhodiš a za razumevanje narave duše. V nadaljevanju si jih bomo podrobneje ogledali in tako položili temelje razumevanja principov skupinskega zdravljenja.

Duša kot drugi kozmični vidik

Pri odkrivanju kozmi nih vidikov se bomo naslonili na arhetipske predstave, ki so usidrane globoko v zavesti loveštva in predstavljajo našo duhovno kulturno dediš ino. U itelji loveštva so jih vklju evali v svoje nauke in skrbeli, da loveštvo nikoli ni izgubilo stika s temi resnicami. Trije kozmi ni vidiki tako predstavljajo dejanski skupni imenovalec vsem starodavnim in tudi sodobnejšim sistemom opisovanja abstraktne kozmi ne resni nosti.

S kozmi nim za enjamo zato, ker to predstavlja osnovo in izhodiš e za vso pojavnost, od najvišje, tiste, ki jo imenujemo duhovna ali božanska, do najnižje, ki ji pravimo materialna in se odslikava v vsem, od najmanjšega, do univerzalnega.

Kozmi ni vidiki so trije, poznamo pa jih pod razli nimi imeni:

	Sodobno	Psihološko	Krš ansko	Hindujsko
Prvi vidik:	Življenje	Volja	O e	Šiva
Drugi vidik:	Zavest	Ljubezen	Sin	Višnu
Tretji vidik:	Materija	Inteligenca	Sveti Duh	Brahma

V nadaljevanju se bomo omejili zgolj na sodobne in psihološke izraze, je pa zanimivo, da nas znanja o treh vidikih spremljajo že od davnine, skozi razli ne kulture in v razli nih oblikah, vendar z istim pomenom. Vse to je del brez asne modrosti, ki je z nami prakti no od prvega iskrenja lovekovega uma. Znanje, povezano s skupinskim zdravljenjem, bo ravno tako temeljilo na brez asni modrosti, h kateri pa bomo pristopili na znanstven na in.

Duša predstavlja **drugi kozmi ni vidik**. Predstavlja vez oziroma odnos med Življenjem in Materijo. Materija oziroma tretji vidik predstavlja vse energije vesolja. Vse ustvarjeno, galaksije, zvezde, oson ja in medzvezdni prostor, so zgrajeni iz materije in iz ezoteri nega glediš a sta materija in energija prakti no sinonima. Poenostavljeno povedano je materija organizirana energija. Tisto, kar organizira energijo pa je življenje oziroma prvi vidik. Materija, kakšno poznamo in zaznavamo, je v resnici že združitev življenja in materije, kar pomeni, da življenje preveva vse stvarstvo in ne obstaja ni esar takšnega kot neživa materija.

Z združitvijo prvega in tretjega vidika pa se zgodi nekaj izjemnega. Pojavi se zavest oziroma psihološko, duša. Narava duše pa je odvisna od razmerja med materijo in življenjem. Tako tudi zavest obstaja v vsem, v atomu materije, loveškem bitju ali zvezdi. Razlika je v tem, da je na primer življenje v atomu še povsem inertno med tem ko ima lovek dostop do obilnejšega življenja in stikov ter se zato tudi njegova zavest močno razlikuje od tiste, atoma.

Povsod v vesolju so tako prisotni vsi trije vidiki:

1. Vesolje se giba, razvija, živi – prvi vidik, vidik življenja oziroma volje.
2. Vesolje razvija popolno samo-zavedanje – drugi vidik, vidik zavesti oziroma ljubezni.
3. Vesolje obstaja in je inteligentno organizirano – tretji vidik, vidik materije oziroma inteligence.

Trije pojavni vidiki pa so prisotni tudi pri loveku:

1. Monada loveku predstavlja vir življenja, volje in namena, kar je sprožilo dolgo popotovanje spusta naše duše v inertnejšo materijo.
2. Duša je lovekov posrednik med monado ter osebnostjo, je vir lovekove zavesti in njegova shramba za pridobljena izkustva in kvalitete.
3. Osebnost je celokupnost loveka v fizični manifestaciji vključno z njegovo duševnostjo, ki zajema vitalno, astralno in mentalno telo. Osebnost se razvija v smeri polnega samo-zavedanja kot duša.

Pri skupinskem zdravljenju bomo delovali preko povezave med našim tretjim vidikom oziroma osebnostjo in našim drugim vidikom, dušo. Po vzpostavitvi povezave z lastno dušo se bomo na dušnem nivoju povezali v skupinsko dušo. Nato bomo kot skupinska duša s tokom ljubezni zdravljenecem poslali energijo življenja oziroma prvega vidika.

Energija življenja bo zdravljenecem okrepila prisotnost drugega vidika, njihove duše, od tam pa prešla do njihovega tretjega vidika, osebnosti. Osebnost bo tako prejela okrepljen tok življenja, ki bo spodbudil razvoj zavesti in v polja osebnosti vnesel boljšo organiziranost. Energijska polja osebnosti bodo postala prepustnejša za energijo življenja, ki prinaša zdravje in vitalnost fizičnemu organizmu.

Zelo je pomembno, da se naučimo razmišljati v okvirih vidikov. Na ta način urimo svoj abstraktni um in poglobljamo svoje predstave o naravi sveta in loveka. Doumeti, da izza vsega, kar je, stojijo trije vidiki in se jih naučimo razpoznavati in med njimi razlikovati, je zahteven proces. Večinoma zaznavamo zgolj tretji vidik, med tem ko nam druga dva za zdaj bolj ali manj ostajata neznanka.

Umetnost skupinskega zdravljenja je v prepoznavanju drugega vidika, vidika duše, z njej pripadajočo kvaliteto.

Duša kot organizacijski, povezovalni in ohranjevalni princip

V prejšnjem naslovu smo si ogledali tri kozmi ne vidike in omenili, da duša predstavlja drugi vidik oziroma vidik zavesti. Je plod združitve prvega vidika, vidika življenja in tretjega vidika, vidika materije. Rezultat te združitve je oblika in zavest. Vse oblike, od najmanjših, do najve jih, zgrajenih iz materije fizi nega nivoja ali višjih, našim utom še nezaznavnih nivojev, imajo dušo, ki pa se zelo razlikuje glede na zavest, ki se skozi razvija.

V vseh štirih kraljestvih narave, mineralnem, rastlinskem, živalskem in loveškem, duša predstavlja povezovalno, organizacijsko silo. Duša je rezultat povezovanja življenja in zunanje pojavne oblike, obenem pa obliki tekom njenega obstoja predstavlja njen vir življenja. Dokler ta življenjska energija nemoteno doteka v obliko in jo vzdržuje, je oblika zdrava in deluje pravilno. Kakršnekoli motnje v delovanju duše in njenem posredovanju življenjske energije organizmu se odrazijo kot bolezen oziroma kot ob utljivost organizma na zunanje škodljive vplive.

Vsa telesa so zgrajena iz množice organizmov (kar velja tudi za mineralno kraljestvo, vendar pa je v njem duša še tako inertna in razvoj tako počasen, da se opazovalcu to kraljestvo zdi prakti no mrtvo). Da se telo lahko ohranja, morajo vsi njegovi gradniki, vsi organizmi kot na primer celice, delovati usklajeno; vsak mora izpolnjevati svojo funkcijo in vsi so medsebojno soodvisni. Tisto, kar skrbi za njihovo organizacijo, usklajenost in inteligentno delovanje, je duša.

Magnetizem duše oziroma njena povezovalna sila deluje v dveh smereh, horizontalni in vertikalni. Povezovanje in organizacija gradnikov v enovito delujo o celoto ali organizem predstavlja njen horizontalni magnetizem, ki vzdržuje obliko samo. Vsaka duša pa je povezana tudi s svojo skupinsko dušo, kar predstavlja njen vertikalni magnetizem. Slednji je osrednje gonilo razvoja zavesti znotraj oblike, med tem ko horizontalni magnetizem skrbi za razvoj in izpopolnjevanje oblike same. Ezoteri no horizontalni magnetizem opisujemo z besedama ljubezen in inteligenca, vertikalni pa volja in ljubezen.

Vzemimo loveka in njegovo fizi no telo. Zgrajeno je iz milijard celic, mikroskopskih življenj, zgrajenih iz še manjših življenj. Ta majcena življenja pa sama, brez celote niso zmožna živeti. Fizi no telo, med tem ko se razvija v maternici, koristi vitalnost matere. Ko pa ob rojstvu zaživi samostojno življenje, je lovekova duša tista, ki ga, potem ko je pred rojstvom vstopila v že izdelan organizem, vzdržuje pri življenju in skrbi, da vsi gradniki delujejo organizirano in usklajeno. Med lovekovim življenjem duša vzdržuje telo in ga upravlja preko sistema aker, žlez in živ nega sistema. Ob smrti duša umakne svojo življenjsko nit in fizi no telo odmre. Izbrana lovekova življenjska izkustva se tedaj vgradijo v telo duše in prispevajo k njenemu zorenju oziroma razvoju zavesti.

Duša tako predstavlja:

1. Princip vitalnosti, ki fizično telo napaja z življenjsko energijo.
2. Dejavnik izgrajevanja, organizacije in usklajevanja delov in gradnikov v enovit organizem.
3. Zavest, ki se razvija skozi obliko oziroma organizem.

Vse duše so med seboj povezane. Tako imamo združbe atomarnih življenj, ki so del velike involucijske duše (vsa atomarna življenja, ki so del Zemlje, so del planetarne involucijske duše). Na evolucijskem loku pa najdemo nešteto razvijajočih se duš, ki skozi najrazličnejše oblike širijo svojo zavest in izpopolnjujejo svojo odzivnost. V najnižjem mineralnem kraljestvu najdemo evolucijske duše, ki se razvijajo skozi kovine, minerale in kristale. V rastlinskem kraljestvu imamo različne oblike rastlin, od mogočih dreves, pa do alg in lišajev, od katerih je vsako telo, prek katerega razvija zavest neka duša. V živalskem kraljestvu duša izkuša in se razvija skozi telesa živali. V človeškem kraljestvu pa pride do spoja med živalsko dušo in božansko dušo.

Duša kot kvaliteta

Če ponovimo, duša predstavlja drugi vidik, vidik zavesti. Vsaka oblika v štirih kraljestvih narave in tudi v višjih imajo razvijajočo se dušo. Duša obliki predstavlja vir življenja oziroma vitalnosti in povezuje njene sestavne dele, da lahko delujejo povezano in organizirano kot celota. Duša na obliko vpliva prek dveh linij magnetizma, z linijo inteligence-ljubezni razvija obliko samo in njeno odzivnost in prilagojenost na okolje, z linijo volje-ljubezni pa razvija zavest znotraj oblike in spodbuja njeno širjenje. Omenili smo tudi, da so vse duše del ene duše. Ta ena kozmična božanska duša, zajemajoča vse druge duše, vključno s človeškimi, se izraža prek sedmih tokov sile, ki so nosilke božanskih kvalit. Tem tokovom pravimo žarki.

Žarki predstavljajo note kozmične ustvarjalne simfonije. Ezoterika nas učijo, da je vse ustvarjeno posledice ustvarjalnega zvoka. Žarki predstavljajo sedem diferenciacij ustvarjalnega zvoka. Tako kot je vsa glasba zgrajena iz sedmih osnovnih tonov, v ozadju vseh kozmičnih stvaritev najdemo sedem žarkov. Teh sedem kvalit ima posledično sedmeren učinek na materijo in oblike, ki jih najdemo v vseh delih vesolja. Vsaka oblika je pod njihovim vplivom, tudi človek. Vsak od nas nosi v sebi vseh sedem žarkov oziroma kvalit, vendar pa v svojem razvoju skozi čas enkrat bolj razvijamo eno, drugi drugo od sedmih kvalit.

Omenili smo, da duša predstavlja spoj duha oziroma življenja in materije oziroma energije. Je združitev dveh informacij, informacije duha z informacijo energije. Žarek predstavlja tisto, kar duh doprinese k informaciji energije. Oplodi jo in jo navda z neko kvaliteto in nekim potencialom. Rezultat te združitve je nastanek oblike in v njej bivajoča zavest. Žarek obliki vtisne njeno osnovno obarvanost in predstavlja kvaliteto, ki jo skozi to obliko razvija v njej bivajoča zavest. Da si boste to lahko lažje predstavljali si bomo ogledali nekaj primerov.

Vsak lovek ima svojstveno žarkovno strukturo, ki določa njegov psihološki izraz in naravo njegove zavesti. Njegova zavest je obarvana in pogojena s petimi žarki. Njegova temeljna kvaliteta oziroma osnovni žarek je žarek duše. Lahko je katerikoli od sedmih žarkov. Temeljni ton tega žarka ga spremlja skozi celoten inkarnacijski cikel. Predstavlja kvaliteto, ki jo mora lovek izraziti in izpopolniti v svojem zunanjem izrazu in psihološko. Predstavlja njegov življenjski smoter, namen njegovega obstoja. Drugi pomembni žarek, ki ga pogojuje je žarek osebnosti. Tudi ta je lahko katerikoli od sedmih. Ta žarek je vedno podžarek žarka duše in tako obarvan z njegovim temeljnim tonom. Žarek osebnosti predstavlja način, kako se bo izrazila temeljna kvaliteta dušnega žarka. Lovek se mora namreč naučiti, da kvaliteto svojega dušnega žarka izrazi celovito in skladno s kvalitetami vseh preostalih žarkov. In prav temu je namenjen žarek osebnosti, ki se spreminja iz inkarnacije v inkarnacijo.

Osebnost pa gradijo še trije žarki. To so žarek mentalnega telesa, žarek dušnega oziroma astralnega telesa in žarek eteričnega oziroma vitalnega telesa. Vsak od teh žarkov obarva eno od treh energij lovekove osebnosti. Njihov vpliv je odvisen od lovekove stopnje razvoja in namena duše, kje naj bo v določeni inkarnaciji poudarek razvoja zavesti. Če v neki inkarnaciji lovek razvija svojo duševno plat, je od treh omenjenih žarkov v lovekovi duševnosti najbolj izrazit žarek dušnega telesa. Teh pet žarkov loveku daje njegovo kvaliteto, obarva njegov značaj in določa njegov magnetizem ter tako pogojuje njegove odzive na okolje in druge ljudi.

Žarki pa se odražajo tudi pri vseh drugih oblikah v naravi. Ena najlepših manifestacij žarka v pojavnem svetu so cvetlice s svojimi barvami. V knjigi *Ezoterična psihologija I*, stran 116, lahko preberemo:

»V tem obdobju se šesti žarek umika in s seboj odnaša vse oblike na osnovnem tonu modre – na primer ljudi, ki so predano sledili (prav ali narobe) neki stvari, osebi ali ideji. Z njim odhajajo tudi tako imenovani fanatiki, ljudje, ki so z osredotočeno gorenostjo predani nekemu izbranemu cilju. Številne rože, ki vas sedaj radostijo, odhajajo, na primer zvončica, hijacinta in oljka; safir bo vse bolj redek, turkizna bo izgubila svoj ten. Vse več bo rožvijolične in sivkine barve.«

Lep primer, kako se v pojavnosti odraža prisotnost nekega žarka, je naš planet Zemlja. Logos našega planeta, naše planetarno Božanstvo, je na drugem in tretjem žarku. Osnovna barva drugega žarka je modra, tretjega pa zelena. Pogled z vesolja lepo razkrije prisotnost obeh žarkov.

Žarek do neke mere pogojuje zunanost oblike. Vendar pa je njegov vpliv bistveno bolj povezan z dušo, ki prebiva znotraj oblike. Pri loveku žarki pogojujejo predvsem njegov psihološki izraz, način, kako se odziva, kako ustvarja, kako razmišlja. Oblikujejo njegovo kvaliteto in predstavljajo temeljni ton celotnega njegovega zunanjega izraza.

Duša kot individualnost in edinstvenost

Omenili smo, da je duša povezana z obliko in njenim nastankom ter zavestjo, ki deluje in izkuša skozi to obliko ter se tako razvija. Pogojena je z žarki, kozmi nimi ustvarjalnimi silami, ki s svojim vplivom duši vdahnejo njeno kvaliteto oziroma temeljno noto ali obarvanost. V nadaljevanju si bomo ogledali še eno pomembno lastnost duše, ki je vzrok za edinstvenost vsake oblike in individualnosti pri loveku.

Vsaka duša predstavlja spominsko enoto, ki nenehno beleži vse zunanje vtise, ki jih duša kot zavest prejema znotraj neke oblike. Ravno tako beleži vse odzive svoje zavesti na te vtise. Ti vtisi, skupaj z odzivi nanje, predstavljajo celoto izkustva duše znotraj neke oblike. So zapisi njenega potovanja skozi čas, ki so za vsako dušo edinstveni. Ta dušni spomin dela vsako dušo edinstveno, obenem pa njeni zavesti predstavlja tudi omejitve.

Prej smo omenili žarke, ki določajo notranjo kvaliteto, namen in potencial vsake duše. Kot vemo, je duša spoj duha in materije. Žarki predstavljajo duhovno komponento duše, med tem ko zmožnost spomina predstavlja njeno materialno komponento. Poenostavljeno povedano je dušni spomin tista pot, ki jo je duša prehodila, med tem ko žarkovna kvaliteta nakazuje njen potencial in smer, v katero se bo razvijala. Ti dve lastnosti duše, spomin in žarkovna kvaliteta, sta dva pola vsake duše, dva različna ritma, ki sta v nenehnem cikličnem konfliktu. Razvoj je namreč vpeljevanje novega, nemur staro, po eni strani predstavlja izhodišče, po drugi pa omejitve, ki jo je treba preseči.

Vsa izkustva duše se vanjo vtisnejo in nato pogojujejo vsa nadaljnja izkustva. Izkustvo je vedno kombinacija dvoje, okolja in psihološkega odziva nanj. Ponavljajoča se izkustva oblikujejo psihološke vzorce, na podlagi katerih se razvije osebni izraz duše oziroma izoblikujejo njena tri energijska telesa (mentalno, astralno in eterično). Slednja predstavljajo njen spominski pol. Vsebujejo vsa izkustva duše od njene individualizacije dalje. (Individualizacija je trenutek, ko je duhovna duša prvič navezala stik s pojavnimi nivoji, to je nižjo mentalno, astralno in fizično ravno zavesti ter tako začela z dolgim razvojem svoje nižje pojavnosti oziroma tretjega vidika). Cilj duše je razvoj zavesti in izpopolnjevanje osebnosti, da bi ta postala odzivna na žarkovni pol duše in odslikava duhovne duše.

Pri loveku ta razvoj zavesti poteka skozi proces inkarnacij. Ob vsaki inkarnaciji njegova duša zgradi pojavnostna telesa (mentalno, dušna oziroma astralno in vitalno oziroma eterično telo), ki se povežejo s primernim fizičnim telesom in rodi se fizični lovek z določenim značajem in kvalitetami, ki so odvisni od spomina njegove duše. Ta spomin se je oblikoval na podlagi izkustev, ki jih je duša nabrala na svojem popotovanju iz inkarnacije v inkarnacijo. Predstavlja že osvojene kvalitete, obenem pa tudi vse omejitve, ki predstavljajo še neosvojena področja izraza duše v treh svetovih (mentalnem, astralnem in eteričnem). V vsaki inkarnaciji si duša prizadeva, da v svoj izraz, osebnost, vnese nekaj svojih žarkovnih kvalitet in tako omejitve oziroma vedenjske vzorce spremeni v želene kvalitete. Med

inkarnacijo se osvojene kvalitete vtisnejo v spomin duše in prenesejo se v naslednjo inkarnacijo.

lovekova duša tako predstavlja pominsko enoto, kjer se ohranja lovekova individualnost in edinstvenost. Duše v nižjih treh kraljestvih narave imajo podobno funkcijo hranjenja dosežene stopnje zavesti, kot jo ima lovekova duša, s to razliko, da je v nižjih kraljestvih spomin kolektiven in ne individualiziran kot pri loveku. Zato je pojavni izraz v nižjih treh kraljestvih, na primer dragega kamna, drevesa ali žuželke, sicer edinstven, ne pa tudi individualiziran.

Most med obema oblikama izraza predstavljajo doma e živali, zlasti naši ljubljenci, ma ke, psi in konji, ki postopoma že razvijajo nastavke individualiziranega spomina. Odlo ilna spodbuda pri tem razvoju je njihova tesna bližina s lovekom in njegov stimulativen vpliv. Nekega mo no oddaljenega dne bodo enote zavesti, ki se razvijajo v treh kraljestvih, prešle v loveško kraljestvo, med tem pa se bodo enote zavesti današnjega loveškega kraljestva že spopadale z osvajanjem zavesti duhovne oziroma nad loveške ravni zavesti. Vse se razvija skupaj, vzporedno in soodvisno.

Tako kot lovek stimulira razvoj zavesti pri doma ih živalih, prebujeni in prebujajo i se lani loveške družine, ki že imajo stik z duhovnim kraljestvom, to so Mojstri, inicianti, u enci in duhovni aspiranti sveta, stimulirajo razvoj zavesti pri drugih ljudeh in jim pomagajo tlakovati pot v višje stanje zavesti. Vse duše so del ene svetovne duše, ki loveku predstavlja to, kar smo poimenovali z besedo Bog.